

Előfizetési feltételek.

Egész évre . 5 frt — kr.
Félévre . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Halmérők és koresmárok
részére az „Halmérők
Közönye”-vel együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközölendők.

Egyes számok 10 krival
kaphatók a kiadóhiv.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Hirdetések.

□ centimetenként 2 kr.,
többszöriért 1 1/2 kr. fizetendő. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkezdvényben
résztesülnek.

kéziratok a szerkesztőséghez (Belpiacz, Sámarij-féle ház
I. em.) küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.
Felelős szerkesztő: Dr. SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Főtér, 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca a 1 szám.

Szociálisták és tótok.

(—f) Édes hazánk, árva magyar hazánk! de sok ádáz ellenséggel vívsz Te titánharcot éppen ezer esztendeje már... Testvértelenül állasz e nagy világon. Aki szövetséges élettársad, az sem szeret, az sem örül boldogulásodon... Egyedül élsz: és vagy meg birsz állani függetlenül, vagy jövőd sorsod: örökös kiskorúság és lassu enyészet... De nem! Ez utóbbi nem fog lenni soha, mert nem jöhet soha oly gyászos idő ránk, hogy a magyar már tenni ne tudjon Vagy Vörösmartyval szólva:

„Mert még neked virulnod kell, ó hon
Vagy szégyen rögzik minden fiadon!...”

Az a magyar társadalom, az a magyar nemzet, a mely önérejen meg tudott állani annyi balszerencse közt s oly sok vizsály után, bátran fog szembeszállani az új ezredév küszöbén ellene támadt modern ellenségével: a szociálistákkal szövetségelt tót nemzetiségi áramlattal is. Mert ám, már ilyen is harcol ellened, ó haza! Sőt a sok régi és új ellenségünk közt nem lehet veszedelmesebb, mert alattomos, mert azt sem tudjuk: honnan jő s kicsoda ő? mint az az ujkeltű kétfejű szörnyeteg, mely e türelmes, lovagias magyar nemzet ellen csak nemrégén egymással kezét fogva, közös erővel támadott. Értjük a szociálistikus pánszlávizmust vagy ha úgy tetszik: pánszlávistikus szociálistizmust.

Ez egészen újszülött rákfene e szent haza testén. Az egyik, a szociálistizmus, föl-fölütötte már előbb is hydrafejét éppen az

aranykalászszal ékes Alföldünkön: Orosházán, Nagylakon, Mezöberényben, sőt a milliókon újraépült Szegeden és a magyar tipikus Debreczenben is. A másikat meg jó régen ismeri nemzetünk; közelebb 1848 óta Hurbán és dicstelen utódai képében. Hanem mindkettőt így együtt, egyszerre támadva, egy célt követve, csak a legegyszerűbben kezdni észrevenni s működésükkel számolni a magyar társadalom.

Ilyen veszedelmes irányzatnak kell nyilvánítanunk azt a folyó május hó elsejére ezrenként a népközé osztott tótröpiratot, mely felirata szerint: »Ami tót munkás népünkhez!» szólott azon határozottan a haza és nemzetellenes naeionalisztika-szociálistikus nyíltan vallott célzattal, hogy felvidékünk eddigelé olyan jámbor népét, a mely főleg a likéri-, nyustyai-, kokovai gyárakban becsületes munkával keresi zülgölés nélkül kenyerét, vagy pedig mint a klenóczi ügyes favágók, szerény napi keresményéből csendesen éldegél: egyszerre s átani szereppel fölláztassa; május elsejével az eddigi munkarend megbontására, »ezer éves mély álma, szenvedése és elnyomtatásából« (?) népfaji és erkölcsi öntudatára ébreszse; végül bátor fellépésre, férfias tettekre sarkalja.

És e gonosz mételeytől bizonyára nem egy boldogtalan juh lett keringős.

Tudunkkal Nyutyán, Klenócson, Kokován nyálábokban szedték össze a kutatására kirendelt csendőrök a hálátlan sziv sugallta eme néplázító tót iratot a zsák-

mányiul választott nép között. S éppen e hó 11-én kezdődött el a nem kevésbé körültekintő és tapintatos, mint hazafias és erélyes nyustyai főszolgabírói hivatalban a széles körben megindított nyomozás eredményezte adatok alapján a vállalat. Óvatosan s kimérettel folyik a vizsgálat, nehogy a valódi gonosz kéz helyett, valamelyik ártatlanra verjék rá a lánczot.

De meg e vidéki kudarcot is vallott a népmítás e bűnös kísérlete. Nem akadt csak egy rászédett követője is május 1-én. Nem úgy azonban Ózdön, hol az ugynevezett »Ujgyár« ban — jhir szerint — e röpirat hatása alatt föllázalt munkások között az elölök kiküldött katonaságnak kellett a rendet helyreállitania; épp így Vashegyen. Mi lesz ott a lázadás, mi a kies Rima völgyén a komoly vállalat eredménye: nem tudni. Annyi tény, hogy a nemzetiséggel karöltött szociálistizmus édeskés, de mérges jelszava már romlatlan népünk között is kiadatott; az aknamunka megindult; a magyar szellem, magyar nyelv, magyar társadalmi rend és törvény elleni merényletszerűen kijelölt új irányzat csak alkalomra vár, hogy követőkre találjon.

Hogy pedig már szegénységünkben nyomorgó, az uri rend előnyeit naponta szemlélő s föltétlen engedelmisségre nem igen szoktatott felvidéki népünk között csakhamar ilyenek is akadhatnak vagy vannak is már hallgatagon sokan: az bizonyos.

Már most az a meggyőződésünk, hogy ezeket aztán csakugy napról-napra, csendőri erőszakkal, szigorú büntetések alkalmazá-

TÁRCSA.

A TRUPP.

— A »Gömör« eredeti tárczája —

Nem germanizálni akartam én voltaképpen akkor, midőn ily czimmet láttam el ártatlan tollam papirosra tett gimnasztikáját; de a szükség kényszerített arra, mert bármennyire is törekedtem megfelelő czéltáblát keresni az általam elmondandóknak, egyedül és kizárólag a »trupp« kifejezést találtam legcompletensebbnek arra, hogy egy, a Sanyaró Vendi vérrokonaiból összeharmonizált s tulnyomólag cseptrágó elemből álló komédias banda nagybecsű törekvését cseleltessen.

Előtünk, kik nem szolgáltunk a német commandó alatt egy önkénytelen önkéntesi és három önkénytelen esztendő, annyira ismeretes már e szó, hogy ha halljuk, rögtön tisztába vagyunk annak értelmével: matematikusaink elképzelnek egy több ismeretlennel bíró harmadfokú egyenletet, melynek minden tagja legfeljebb 4 kr. erejéig helyettesíthető be, s egyenlősége — egyenlő a végtelen nyomor és éhséggel, jelei pedig mindig a negatív minus és soha sem lesz, az eredmény — plus. Mi pedig közönséges műpártoló emberek az emelvényen látunk egy folytonos deficizittel küzdő szélhámos bűvész-társulatot, melynek éhségtől elgyöttrött tagjai a beteges társadalom réteget képviselik; igazgatója, titkárja és pénztárosa pedig egy személyben azo-

nos a magas tenor hangon soha sem látott mutatványokat hirdető impressárióval. Hja! ez is egy neme manapság a kenyérkeresetnek.

Egy ilyen igazi bűvészettel összeválogatott s jól fegyelmezett társulat állított be a múlt napokban mi hozzánk is. Rikító színű és ökölnagyságu betűkkel nyomtatott falragaszok hirdették a műsort, a mely talán nem lesz érdektelen, ha a valóságnak megfelelőleg közlöm.

M ű s o r:

Ma csütörtökön, május 9-én, az »arany sonka«-hoz czimzett szálloda disztermében Abdul Emil bey, fekete szerezcsen, bűvész, a nagy és sötét Afrikából.

Sarkantus Demeter szalon-bűvész, néhai Boreo tanár első tanítványa, aki már abban a szerencsében is részesült, hogy több udvarnál mutatta be utólréhetetlen mutatványait s több rendjellel lett kitünjetve stb. és

Czitherás Joachim első magyar szabadalmazott czithera művész által rendezett bűvészeti még soha nem látott és hallott rendkívüli nagy verseny előadás.

1. Az éhség nyomai, előadja: Skelétfalvi Szilárd titkár ur.

2. Az északi tenger halai, előadja: Abdul Emil bey.

3. »Ha pénzünk nincsen, honnan vegyünk«, előadja: Sarkantus Demeter ur.

4. »Bűféléjés«, előadja: Czitherás Joachim ur. Saját szerzeménye.

5. Abdulach Káder szakácsa, kertésze és pinczomestere, előadja: Abdul Emil bey.

6. »Oh, ne piszszogjatek« a »bányamester«-ből, stb. stb. stb.

Kezdeté 8 órakor. Belépti díj 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtnak.

Terített asztalok!

Culturalis ügyben bélyegmentes!

Lehetetlen, hogy ezen rosszat ígérő műsor előolvasása után, tekintettel még a nemes czélra is, el ne határoztuk volna magunkat a nagy művész estélyt megtekinteni. Pont 8 órakor már fenu voltunk a disztermében, az fényesen ki volt világítva, a mi azonban a jól táplált vendéglős érdeme, terített asztalok és pinczereket is találtunk, kikben rendes felszolgáló pinczereinkre ismertünk. A terített mindösszesen csak fehér asztali terítőkből állott, annak elkerülhetlen tartozékai pedig késte: az éjhomályban. Az egyik szögletben állott a kiváncsiságot folytonosan fokozó productum 3 szál kölcsön kért deszkából összetakolt bizonytalan alapja, rajta egy primitív gyaluatlan asztal s a háttérben 2 poznára fűzött ponyva függöny. Körültekintésünk látva e gyenge előkészületeket, még jobban emelte érdeklődésünket, abban a meggyőződésben, hogy ezek mégis első rangú művészek lehetnek, hogy ily csekély előkészülettel képesek oly mesés mutatványokat produkálni. A közönség lassanként szaporodott, mindenki csendben elfoglalta helyét s általánossá lett a várakozás, de az előadás csak nem veszi kezdetét, sem pedig a terített asztalok nem tiltatnak; Friczi barátom már megunt a dicsőséget és az ott udvariaskodó főpinczért meginterpellálta, hogy mi lesz a teríték

sával is el lehet némitani, de komolyan megnyugtató, véglegesen kiengesztelni ilyen uton egyáltalán nem lehet.

Ide első sorban az 1868. évi 44. törvényeknek a nemzetiségi állami törvénybölcs-revisiójára s nemzeti alapon folytatott nemzetiségi kormánypolitikára van szükség. A terjedő szocializmus ellen pedig álljon talpra a jelen magyar társadalom minden egyes tagja, úgy alsóbb, mint kiváltképpen felsőbb rendű tagja. Amde ne képedelmesskedjék többé a szervi bajon orvosolni segíteni senki se!...

Az orvoszer: munkás kérdéssel, az adórendszerrel, a föld termő erejével, a munka és tőke egymáshoz való viszonyával stb. foglalkozó új, üdvös mező- és nemzetgazdasági törekvés lehet.

A gyógyítás módja: a lakuljának szerteszt a megyei társadalomban községenként külön és ismét együttesen hitel- és értékesítési szövetkezetek, gazdasági egyesületek, munkásegyletek; s emellett első sorban töltsek be híven hazafias, szent hivatásukat iskolákban a tanítók, templomokban a papok, fölvilágosítva a tájékozatlannokat, intve a tévedezőket, serkentve a jókat.

Igy épül fel a jelen társadalmi rend legerősebb védobástyája; ez a mai nemzedék legégetőbb társadalmi és erkölcsi kérdése; megoldása legszebb feladata.

Majd ha mindezt, időt, fáradságot és pénzt nem kimélve híven elvégeztük, csak akkor, akkor mondhatjuk el a dicső költővel nyugodtan:

»Szent hazánk!

Megfizettük mind, mivel csak Tartozánk!»

Mert ám akkor aztán föltámadhat édes hazánk ellen minden régi és jöhet rá bármely új ellenség: mi a második évezred hajnalán ujult hittel, bizalommal hangoztatjuk ama szent zsoltómat:

»... Meg neked virulnod kell ó hon,
Ragyogva hírből, büszkén, szabadon!»

Szinészet.

Szinészeink az elmúlt héten nagy sikereket arattak, és így méltóan fejezték be az itt eltöltött idejüket.

Két kitűnő művész is vendégszerepelt, Csongori Mariska, és Réthy Lina. Mindkét művésznőről főön óhajtott megemlékezni, e helyütt csak általános kívánjuk megjegyezni, hogy a társaság hű maradt edigi jó hírnevéhez, s a színre került darabokat sorban kitűnően játszotta.

asztalokkal, mert ő bizony már éhes is, szomjas is; a válasz igen rövid lett: ha parancsol a nagyságos úr, minden lesz! Rögtön tisztában voltunk a helyzettel, s annak magaslatára emelkedtünk.

Friczi barátom találmanya megtermette gyümölcsét, mert a klasszikus bűvészek a sörös poharak zenéjére előtértek.

Skelétfalvi Szilárd úr a pénztárt lezárta és az emelvényre lépve melegen köszönte meg a nagyérdemű közönség pártfogását, egyszerűs mind kijelentette, hogy a kiadás ez alkalommal is túl haladja a bevételt, s a következőket illetőleg a közönség kegyes jóindulatára apellál; mert ugyan a társulat nagy anyagi gondokkal küzd és így mindig utánvét mellett kénytelen tőlük a lakosság szabadulni.

Ezek előre bocsátása után a nagy előadás kezdetét vette. Skelétfalvi úr a függöny mögé pár percze visszavonult, s kis idő múlva egy kiérdemült gyertyafoltos frakban ismét megjelent. Hogy a mutatvány annál feltűnőbb legyen, kijelenti, miszerint a műsor 1. és 2-ik számát összekapcsolták, ehhez pedig szükséges 30 drb észak-tengeri beszótt hal, ki volna olyan szives, a ki cautió mellett erre a célra a halakat előlegezné, egy jószívű kereskedő ajánkozott és cautió nélkül a kért halakat üzletéből meghozatta és a bűvész úr rendelkezésére bocsátotta. Par perc alatt Skelétfalvi és Abdul urak a halakat bekebeleztek, — a mutatvány végett ért, de egyszerűs mind meg is vacsoráztak a közönség pedig tapsolt a visszavarázsolhatlan mutatvány felett a jószívű kereskedő urnak.

A 3-ik számot Sarkantyús Demeter úr játszotta le annyi ügyességgel, hogy azok a tallérok,

Erkölcslleg sikertűlt színházi évadot hagytak hátra színészeink. Anyagilag sem zárult oly kedvezőtlenül, mint a hogyan kezdetben hittük, hogy zárulni fog.

Az a tapasztalat hogy egy igazán hivatása magasatán álló társaság sok kellemes szórakozás: és műélvezetett tud szerezni, alkalmas arra, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzunk, miszerint a távozott társulatot minden év egy bizonyos szakában magunknak biztosítsuk.

Ezen esetben azonban az eszközöket is akarni kell.

Első sorban a kapitányi hivatal ne adjon ki más társaságnak concessiót; másodsorban a város építsen egy állandó színháztermet, harmadszor alakuljon egy színházpártoló egyesület, a mely előre biztosítsa a színházulati existenciáját 50—60 béreltetel, és ez eddig is évenként kiadott 300 frt állami segélylyel.

Ily uton Rimaszombatban is jövője lehet a színházművészetnek.

A vendégszereplő művésznőkről ujdonságaink közt emlékezünk meg.

H I R E K.

— **Uj alügyész.** A kir. főügyész a kir. ügyészségünkél Szervedinszky Sándor betegsége folytán betöltetlen alügyézi állás ideiglenes ellátására Dr. Tholt István alügyész urat Lócséről rendelte ki. Az alügyész úr már városunkba is érkezett, hol nagyon jól érzi magát, üdvözöljük az újabb jogász generáció tehetséges tagját városunkban.

— **Gymnásiumi ifjúságunk** egy tekintélyes csapattal fog a kerületi tornaversenyeken részt venni. Van a csinos kis csapatnak saját dobosa, és saját kürtöse, kik úgy fújnak és verik a marsot mint valami vén bakák. Benedek Gyula az ügyes tornatanár naponta gyakorolja a csapatot a legkülönbözőbb feladatokban. Az ifjúság e csapatját festői jelmezben is fog megjelenni. Veres tormaing, kék öv, vereskék csikos sapka és sötét nadrág.

— **A gömörmezei orvos- és gyógyszerészeti egyesület** f. hó 27-én tartja Rozsnyon, a fürdőben szokott közgyűlést.

— **Az érettségi vizsgálatok** írásbeli részén már tul van gymnásiumi ifjúságunk VIII-ik osztálya. A szóbeli vizsgák a jövő hónapban fognak megtartatni.

— **Premier.** Mult szerdán az itt működött szintársulat Pál Gyula »Jucker lányát« mutatta be. Ez a darab egy a modern színpadi eszközökkel megalkotott kisvárosi életkép kíván lenni. A darabban a jucker leány adja a vigasztalást a csalódott szerelmesnek, de ő is ábrándítja ki az általa teremtet mámorból, és adja így vissza az elcsábított kedvest kedvesének. Ehhez a fonalhoz fűződnek az episodok, a melyeknek főalakja mindenütt a jucker leány. A jucker leány alapszeméje nagyon jó, de ezen hőlgyalak megalakításában a szerző egy kissé merész volt, mert az a kokett hőlgyecske a darabban inkább pinczérleány, mint juckerleány volt. A juckerleány egy kifogástalan tisztességű, csak nyugtalan

melyeket ő levegőből kapkodott; elutazásom után tűnt ki, hogy X úr zsebéből búcsúztak el.

A 4-ik számot Czitheras úr a társulat legtehetségesebb tagja praecisissimán adta ugyan elő, de hogy mit játszott, azt ő csak maga tudhatta, lehet, hogy ifju éveit siratta a cziteráján.

Az 5-ik számmal Abdul úr valóságos sensációt keltett, mert nem szégyenelt megvallani, hogy ő maga sem tudja, ki volt az az Abdulach Kader; tehát a közönség még kevésbbé tudhatta, ő így nevezte el mutatványát, mely állott abból; hogy a halakra megivott 10 pohár sört és előre elkészített virág csokrocskákat osztogatott a közönségnek.

A legutolsó, a 6-ik számot már nem volt idejök bemutatni, azt már a libává tett nagyérdemű közönség játszotta le. A trupp ellépett, s ezzel vége volt az előadásnak, de csak a mai napra!

Reggel, május 10 én, még nagyobb falragaszok virátnak az utcák sarkain, s hangosan olvassa az összecsoportosult tömeg:

Sürgöny!

Jön! Jön! Jön!

Már nem jön, hanem itt is van! Sebespataki Krisztián az első magyar szabadalmazott sport-atléta, világhírű kengyelfutó, a ki mindenütt első díjat nyert és a város piacát 30 perc alatt 16 szor körűl futja. Indulás este 5 órakor az »Arany-Sonka« szálloda kapujából, s vissza térés ugyan oda.

Számos látogatót kér!

Az újabb falragaszok és a k'fűzött nemzeti zászló a jószívű közönséggel ellefejtette a tegnapi — napot.

szellemű, s férfias hajszákra kész hőlgyet s ném valami félvilági leányt jelent. A korbács mint drámai mozgó erő is elmaradhatott volna. Egyébként úgy láttuk, hogy a közönség jól mulatott, s ennek egyik nyilvánulása volt, hogy a telt ház valóságos zugó tapsvihart árasztott a kihívott szerzőre. A darab zenéjét Soos Irén urhőlgy írta. A dalok kellemes áriával dicsekedtek és jó előadás mellett sok tapsot arattak a szerzőnek, is, ki a nézőtér első padjában ült, s onnan köszönte meg a lelkes ovátiót.

— **Uj távirtda állomás.** Csiz fürdő a mult évben a postakincstártól a fürdő-éval idejére posta állomást kapott. A m. kir. kereskedelmi miniszter — mint értesülünk — távirtda állomást is engedélyezett a fürdő részére. Ezen új intézmény mindenesetre nagy előnyére fog szolgálni a kitűnő gyógyhatású fürdőnek és egy biztos jele, hogy kormányunk is komolyan szíven hordja ezen fontos fürdőnek a fejlődését.

— **Jégverések.** Az esőzések sok kellemetlen meglepetéssel járnak. Már mult számunkban is sok jégverésről adtunk hírt. Az elmúlt héten is kaptunk jelentéseket jégverésekről. Így Bátkán és a Szárazvölgyön pusztított a jég eső.

— **Az Eger-füleki vonal** engedélye iránt mint halljuk most folynak a tárgyalások a kereskedelmi miniszteriumban.

— **Réthy Lina** volt az elmúlt héten a második vendég művésznő. Ő is háromszor lépett fel szerződöttes céljából. Felleptei nagy sikert arattak. Réthy nagyon rekonszenves színpadi megjelenés, kellemes ha nem is nagy hanganyaggal; És a mi a fő, hangja tisztasága soha sem hagyja őt cserben. Játékába is sok kellemet tud önteni. A közönség rokonszennvel is fogadta őt, és sürten elhalmozta lelkes tapsekkal. Különösen a »Libapásztorban« volt rendkívül kedves. Pál Gyula Jucker leányában lépett fel másodsor és fellepte a darab sikeréhez nagyban járult hozzá. Utolsó fellepte a »Cziterásban« volt, megünyő játéka és kedves éneke itt sem hagyta őt cserben, és a legjobb emlékeket hagyta művészi-tehetségéről hátra.

— **Helyreigazítás.** Vályvölgyi levelezőnk írja, hogy a Vályvölgyében jég még eddig nem pusztított, hanem kisebbszertű dara esett, amely azonban nem igen tett kárt. E helyett azonban 22-én nagy felhőszakadás volt ezen a vidéken, amely az alsó- és felső-vályi és mihályfalai réteken vitt véghez nagy pusztításokat. Mindenesetre a lehellott dara is már közel járt, hogy jégképen jelenjen meg, s a alkalmas lehetett, hogy figyelmeztesse azokat, kik természetüket jégverés ellen még nem biztosították, azt haladéktalanul megtegyék, mert a mostani váltakozó időjárás me lett a gazda nem tudhatja, hogy mikor hull a nyakába és földjére a pusztító jég.

— **Gróf Andrassy Dénes,** a nemeslelkű emberbarát jótékonyágairól sokszor volt alkalomunk már megemlékezni; sőt a hazáját, s szent ügyét mindig lelkesen hordó nemes grófról egy állandó rovatot kellene vezetnünk, mert jóformán áll az, hogy »nulla dies sine linea« Minden napnak meg van a maga jótékonyága. Így támad

Háromnegyed 5 órakor a közönség már a piacon volt, s lázas izgatottságban hömpölygött. Az iskolás gyerekek pedig valósággal megostromolták a szállodat és csak a rendőrség erőlynek lehet tulajdonítani, hogy a jobb sorsra érdemes világhírű kengyel futó széjjel nem szedték türelmetlenségük folytán.

Végre 5-öt üti az öreg torony órája, általános mozgás és moraj vonul végig a tömegben, majd a gyermekek öröm rivalgása vegyül közbe, a kik megszállva tartották a szálloda kijáratát; — megjelenik a tarka ruhába bujtatót, s felcsengőzt kengyelfutó — és kire ismerünk benne? A tegnapi Skelétfalvira, ki már ma nevet cserélve fölcsoport kengyelfutónak Jelt ad magának az indulásra megiramodik, és 16 helyet 18-szor futja be pályáját megszakítás nélkül.

Mondja meg már most valaki, ne tapsoljuck-e, ennek a szegény kiéhezett és aszott embernek, képesek legyünk e megállni, hogy ne hullajtsunk piczulát kezeibe? az nem lehet! ő tisztességes sport-athlétának tartja magát, hogy néha a bűvészet heve elragadja, az nem az ő hibája szükség törvényt bont! Neki élnie kell, s ezért adott neki, mint ő mondja a Belügyminiszter engedélyt, s ezért kell a kapitány urnak őt rendőreivel megvédelmeztetni. A bevétel meglehető lehetett, mert a kengyelfutó 18 kilométer megfutása után is jó conditióban és vígan vonult be sörözni. A közönség pedig a 2 nap izgalmai után a mai mutatvánnyal eléggé kárpótolta vonult nyugalomra.

De még ezzel sem értek véget a művész estélyek, nem pedig az »Arany Sonka« szálloda lakói nagy ijedelme: ugyanis Abdul Emil úr a híres szerezsen bűvész kebelbeli collegája

az ő humanizmusából egy egész rendszer. És el tartozunk ösmerni azt, hogy e rendszer helyesen megalkotott, mert oly tereken mozog, a melyeket mind az igazi humanizmus tekint működése színterének. Valóságosan beleült az utolsó hetek nagy társadalmi kérdéseibe, midőn gróf Ardrassy a zsidó receptió mellett társadalmi téren a legszebb módon nyilatkozott. Gróf Andrassy Dénes a rozsnói izraelita hitközségnek 2000 (kétezer) frtot adományozott, s így a zsidó-receptió egyik legszebb alakjában hozta megnyilatkozására Hirsch báró, a zsidó főúr is millióit megszokta osztani a keresztények és zsidók között a jótékonyt gyakorol, gróf Andrassy Dénes megmutatta, hogy egy keresztény főúr is tud igazi emberbarát lenni.

— **A vashegyi mnkászendülésről** e lapok hasábjain megjelent tudósítás felelt meg a valóságnak. Minden úgy történt, hogy meg volt írva. Igaz, hogy a fővárosi hírlapok nem egészen helyesen informálva írtak, de az s áll, amit egy helyi újság ír, hogy Vashegyen csak egy kis műkedvelői vigjátékok adtak elő, a melyet végig elvezni eljött Borbély igazgató is. Tudósításunkat tehát fenntartjuk, s kiegészítjük azzal, hogy a jolsvai szolgáiról hivatal 18 csendőrt küldött ki Vashegyre. Már mult számunkban is jeleztük, hogy a felgyült elégedetlenségnek zsendülésre gyújtó szikrája egy Krausz nevű Hutmann volt, kit tuiszgorú magaviseleteért gyűlölt az egész bányász nép. Addig tehát hallani se lehetett a nép munkába állásáról, a míg az még nem ígerte, hogy Krausz uram odabittatják. Az igazgatóság belátva a kérelem komoly voltát, a hutman eltávolítását megígerte. s mintha a hírdész nyomás leesett volna a munkásnép lelkeről, azonnal beállott a munkába. Hat bizony tekintve, hogy mily nehéz és sanyaru munka a bányászás, bizony-bizony ajánlatosnak tartjuk a jó bánásmódot, mert Magyarország nem Sziberia, hol kancsukával kormányozzák az országot. Végre is, a tőke elbirhat sok mindent, de a magyar független, fizetett hazugságokra ki nem tanított tisztességesebb része a sajtónak szemet nem hunyhat oly jelenségek előtt, a melyeknek mély alapjai vannak, hol a legkisebb kitörés nagy társadalmi bajok hirdetője, hol nem használ a letagadás és elnyomás, hol csakis jótékony humanus socidis reformokkal lehet gyógyítani. Különben mai vezércikkünk nemcsak a panslavistikai socializmusra, hanem egyáltalán minden munkáskérdésre kíván vonatkozni.

— **Csongori Mariska** urhölgy, a népszínház kitünő művésznője mint már mult számunkban jeleztük, háromszor lépett fel vendégként. Az első este a »Szegény Jonathan«-ban játszott a »Mollyt«. Csongori Mariska gyors tempókban hódította meg a közönséget, s már ezen előadáson mindenki elismerte, hogy kedves hangja mellé igazi művészi, ritmizozott játék járul, hogy a közönséget magával ragadja. Nagy előnyére van a művésznőnek szép termete s bájos arca, úgy hogy az esztetikai és művészi szép kelnek versenyre egymással benne. Előnyösen hat fellépésénél, hogy erejéből nem hogy vesztene, hanem inkább minden felvonásban megerősödik játékban és éneken egyaránt, ami az igazi tehetség legjobb nyilvánulása. Csongori Mariska kiváló iskoláról is adott tanubizonyítást. A mellett minden

bevételeiből annyira beszőrözött, hogy az esteli vonattal képtelen volt a már Dobsinán tartandó nagy bűvész estélyre elutazni, hanem e helyett egész éjjel benszülőlti ordításával mulattatta a szálloda békés közönségét, míg végre leütötte lábáról az ügyes főpinczér által kitalált, s szabad számlára kiszolgáltattott Quarnero-Brandy. Az alatt pedig míg ő az igazak álma it aludta, óráját, lánczát és gyűrűjét a pinczér úr szépen és biztosan letétbe helyezte, mert más különben ő lett volna kénytelen az elköltött italokat kifizetni.

A Dobsinai nagy közönség tüntetőleg nagy számban vett részt az előadáson, melynek első száma volt, hogy a már általunk ismert Skelét-falvi úr szónoki hévvel és sajnálattal jelentette be, miszerint Abdul Emil úr a világhírű szerezcsen bűvész influenzaba esett, s így föl nem léphet. Az előadás tehát miként sikerült többi számaiban, azt már nem volt szerencsém kipuhatolni mert nagy titokban tartják.

Tény azonban annyi, hogy a következő napon Abdul Emil beyt most titkárjával együtt esendőri fedezett kísérte, mert küszölt, hogy az ő kedves papája nem volt az orosz-török hadjáratban ezredes, sem pedig ő soha sem bűvész; hanem igenis urasági inas és a magyar cseléd törvényt nem akarván elismerni, meglepett ura ékszerivel együtt, most pedig azoktól megkoppaszta erőlyesen tolonczolja kenyer, adójához, egy grófhoz vissza.

A művészek bacillusai ezek a trüppök és a magyar művészetnek nagy előny, hogy hatóságai pártfogásban részesülnek.

Igazfy

lépése chikk és elegancia, a naiv részletekben pedig éppen elragadó. Jelmezei is nagy feltűnést keltettek, mert nemcsak a fény, de az izlés kiválasztott darabjai is voltak. Vasárnap a »Madarász«-ban a Postás Milkát énekelte sikerrel és játszottá bravúrral. De szereplésének koronája »Denise« volt a »Nebántsvirág«-ban. Mintha ezt a szerepet egyenest Csongorinak írták volna. Játéka finom, kellemi sokban emlékeztettek Palmaira. A közönség ez este valóságos extázisba esett, s zugó taps járt minden fellépte nyomába. A nézőtérrel egy gyönyörű és óriási nagy virágkosarat nyújtottak fel a művésznőnek, kit a figyelem rendkívülién meghatott. A művésznő ittél: alatt állandó figyelem tárgya volt és egyik este egy szép szerenáddal tisztelték meg, egy másik este tisztelői egy zártkörű bankettet adtak tisztelőre, a melyet reggelig tartó vigásá követett. A kedves művésznő a legszebb emlékeket hagyta hátra, kit óvatío kísért elutazásánál és tisztelői egy kis csoportja a melyre határáig kísérte el őt Tartsa meg kedves emlékében Rimaszombatot és Gömörme gyét.

— **Szövetkezetek.** Örömmel vettük a híreket, hogy Nyustya Lükér és vidéken teljes erővel indultak meg a mozgalmak a szövetkezeteknek minél szélesebb alapon való megalakítása iránt. A mozgalom élére az érdekeltek Kubinyi Andort a járás munkás főszolgábiráját nyerték meg.

— **Fürdőme nyitás.** A Levárti fürdő, miután tulajdonosnéja Hevessy Birtalanni és bájos leánya Mara odaérkeztek, ünneppélyesen megnyit.

— **A bot.** A gazdacongressuson sok mindenféle indítványt hallottunk, de egyik sem okozott olyan országos feltűnést mint az, a melyik arról szolt, hogy vetessék fel a mezei munkásokról alkotandó és revidálendő törvénybe, hogy a gazda cselédjével szemben használhatja a testi fenytéket, a mi magyarul annyit jelent, hogy a gazda üheti, botozhatja, pofozhatja a cselédjét. Aki ezt az indítványt benyújtotta mindenesetre a felvilágosodott elme kevés fényével, a 19-ik század követelményéből kevéssel dicsekedhetik, indítványát pedig öregapjának öregapja valamelyik régi almáriomának a főkjából szedte elő, a hol az egy mult századbéli gazdacongressusra volt szánya. A jó öreg úr azonban már a mult században is röstelt vele előállani, s így maradt az indítvány a magas röpítű szellemmel megáldott unokára. Az első indítványt egy Molnár Lajos nevezetű úr tette meg. Miel nem híhattuk azt, hogy a mi tamásfalvi Molnár Lajosunk tette volna meg ezt a brutális indítványt, ép azért azonnal kiküldöttük tudósítónkat, hogy tudja meg a valóságot és annak eredménye szerint referáljon. Nos fölfevésünk beigazolást nyert, Molnár Lajos úr felháborodva utasította vissza a közönséget azzal az indítvánnyal, egyuttal kijelentette, hogy a botozó indítványt nem ő tette, hanem egy másik Molnár Lajos, aki Pestmegyében földbirtokos. A tamásfalvi Molnár Lajos urnak tehát hirhadt indítványhoz semmi köze.

— **Meghívó.** A rozsnói ág. hitv. ev. főgymn. ifjusága f. évi május hó 23-án a rozsnói vasas-fürdőben tavaszi táncmulatságot rendő, melyre a t. czimzettet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség.

— **Kiváncsiság.** Pohorelláról egy operettebe való jelenetről értesítenek bennünket. Egy fiatal embert ugyanis elfogta a kiváncsiság, hogy a golya megerkezését láthassa. A kulcslyukon át leste az izgalmas jelenetet. A házi cselédak azonban meglepték, s szóta Pohorellán csak arról kaczágnak.

— **Meghívó.** A rozsnói iparos ifjak önképző egylete 1895. június hó 3-án, (pünkösöd másodnapján) Rácz Károly zenekara közreműködése mellett, a rozsnói vasas-fürdőben, saját könyvtára javára nyári táncvigalmat rendez, melyre kívül czimzett urat és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti díj 1 forint. Kezdeté d u 2 óraker. Felülüzetések a jótékony cél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatni fognak. Azon t. egyleti tag urak, kik kötelezettségüknek eleget tettek, az egyleti II od pénztárnoknál a hivatalos órák alatt jegyet feláron válthatnak.

— **Kifogott hulla.** Sajópüspöki népét és környékét rendkívüli izgatottságra hozta, hogy a mult hét egyik napján a Sajó vizéből a halászok egy női hullát fogtak ki. Ugy látszik, hogy valamely titokzatos büntény nyomai kerültek a hullával felszínre. A vizsgálat minden irányban a legszigorubban megindult. A hullát, daczára hogy már hosszabb időn át volt a vízben, s valóságos kocsonyásodásnak indult, mégis felbonczolták a törvényszék kiküldött orvosai.

— **Megvadult lovak.** Folyó hó 25-én a kora reggeli órákban a helybeli alsó malom tulajdonosának a lovai megvadultak, s elragadták a szekeret, a melyen kocsis nem ült. A lovak vad száguldással rohantak a piacra; szerencsére még

kevesen jártak az utcán, s így senkit el nem gázoltak. A piacon neki vágattak a szekérral egy fának, a melynek kergét letépték így. Itt megakadt a szekér s az elősiető rendőröknek sikerült a lovakat megfékezni és a városházára bekisérni.

— **Dézsába fult.** Abafalán rémes dolog történt f hó 15-én. E napon is, mint rendszeren özv. Molnár Jánosné a napi munka után látott. Ilyenkor egy és fél éves »Erzsébet« nevű kis leányát az öreganyjára szokta bízni. Nem valami jól gyakorolhatta az öregasszony a felügyeletet, mert a kis leány a dézsa mellé csuszott és ott addig bandukolt, míg abba bele nem fordult. Kétségbeesetten vergődött a kis gyermek a vízben, de a felvigyázó öreganya távol lévén, sikoltozását nem hallotta és így pár perc mulva már csak hulláját huzhatta ki a gyermeknek. Kápzeltetni az anya borzasztó fájdalomát, midőn a gyermeket előhívta és hulláját hozták elébe.

— **Utolsó isten-hozzad-**ot mondott ma egy hete a rozsnói kath. főgymn. V-ik osztálya, volt osztálytársának Garassy Istvánnak, Garassy csélneki köztisztelőnek örvendő asztalos-iparos nagy reményekre jogosító fiának. Az elhalt tanuló a rozsnói kis szeminarium egyik legfőrekbőbb bennlakója volt, s így méltán fájjalhatja a főgymn. korán elvezetett derék tanulóját. A vesztesség fájdalomának méltólag adott kifejezést a főgymn. akkor, a midőn temetésére a kis szeminarium élén Dr. Wahler Bélával, a szeminarium igazgatójával, s osztálytársai Martoncsik Lajos Albert főgymnáziumi tanár — osztályfőnök — vezetése alatt megjelentek. Az elhunyt kiváló diák koporsóját osztálytársai és fehar ruhas leányok vitték felváltva — nagy közönség kíséretében, — utolsó útjára. A temetési szertartást Teschler Antal csetneki prépost-plébános vezette infulában és Dr. Wahler Béla segédlete mellett. A sok sze vedésért nyújtson nvagalmat szeretetünk kísérelt argyala, s a sir örök, csendes álma!!!

— **Szencsétlenül** járt vasuti ór. Tornallyán folyó hó 21-én megtartott országos vásár alkalmával Török János csethói vasuti ór egyetlen tehenét azon szándékkal hajította be, hogy ezt jó áron eladva, helyébe egy olcsóbbat vesz, tehené 63 frtert eladva számításával eddig megelégedett volt; s a vételárat — miután a maga személyében úgy látszik nem nagyon bizott — jobbfelének adta azt eltevés céljából, a ki azt állítólag a kebelébe tette el. Mily nagy lón azonban kis idő mulva kétségbeesésök a midőn ugyanis Török Jánosné a 63 frtot ki akarván venni, azt ott nem találta; rögtön utánna láttak az összeg keresésének, s bár az összeg elvesztése dobszóval ts tételtett közzé — a becsületes megtaláló mindennek daczára sem jelentkezett; pedig ha tekintetbe veszi a szegény ór helyzetét, s főleg azt, hogy a 63 frt elulajdonításával — őt összes vagyonától fosztotta meg — nem tételezhető fel, hogy az összeget neki bármi uton vissza nem juttatja,

NYILTÉR. *)

Nyilatkozat.

Alulírottak — Hertelendy Lajosné — Fratta Vilma ő nagysága felkérésére, ki orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy 14 napig tartó makacs gége hurutja volt, melynek elmulta után előttünk próba éneklést tartott, — készséggel és legjobb lelkiismeretünk szrint kinyilatkoztatjuk, hogy nevezett művésznő hanganyagát olyannak találtuk, hogy a mi véleményünk szerint azzal bármely vidéki színtársulatnál az első énekesnői szerepkört betöltheti. Miről nevezett művésznő kíváncságra ezen nyilatkozatunkat saját névalírásunkkal megerősítve kiadtuk.

Rimaszombatban, 1895. év május hó 23-ik napján

Dr. Veres Samu s. k.,

a rimaszombati dalárda igazgatója;
(A rimaszombati dalárdu pecsétje 1878).

Váry János s. k.,

a rimaszombati dalárda karnagya.

Matolcsy Pál s. k.,

főgimn. és polgári isk. énektanító.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX Hirdetmény.

Jéne község vadászterülete 1895. évi június hó 19-én délelőt 10 óraker 6 évre haszonbérbe adatik a bíró házána. A feltételek alulírott körjegyzőnél tudhatók meg. J é n e, 1895. május 14.

Kolláth László,

bíró.

Lovcsányi Zoltán,

körjegyző.

*) Ezen rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

LÖFKOVICS LIPÓT

divatáruháza

RIMASZOMBATBAN.

Meglepő olcsó árak!

Most, a pünkösdi ünnepek előtt minden üzletemben levő czikk **mélyen leszállított áron kaphatók.**

**Különösen női- és férfi czipók,
férfi- és fiu-kalapok, ingek, nyakkendők, női gallérok
és felöltők nagy választékban.**

Ritka kedvező alkalom!

Pichler-Itta és más gyártmányu férfi és fiu **kalapok.**

Legujabb párisi modellek női- s leány-kalapokban.

Legjobb gyártmányu karlsbádi férfi-, női- és gyermek czipók.

Különösen figyelemreméltó **gummi talpu czipók 1.10—1.30. kr,**

Hazánk legkedveltebb gyártmányu **PÉCSI BÖRKEZTYŰK.**

Nap- és esőernyők.

REISZ JÓZSEF

uri- és női

divatáruházának

RIMASZOMBATBAN,

alkalmi árukról szóló

ünnep előtti

jelentése.

Női confection, kabátok, gallérok, kepek, p l-
lerinek a legujabb divat szerint.

Férfi-, női- és gyermek fehérművek

Nagy választéku **nyakkendők**, fiu- és leány
R U H Á C S K Á K.

Nagy raktár: blousok, kötények, kézimunkák,
hímző- és kötőpamutokban.

Selymek, szallagok, csipkék, szappan és illat-
szerek, amerikai bőr- és futószőnyegeken.

Nagy raktár férfi ruhakelmében.

1088.—1895. tkv. szám.

Hirdetmény.

Sumjecz község telekkönyve birtokszabályozás s kataszteri munkálatok alapján az 1893. évi 24.366. l. M. sz. rendelethez képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre nézve az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. 1891. XVI. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították.

E czélből az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1895. évi június hó 17-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1-ször, az összes érdekelték, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2-szor mindazok, akik a telekbejegyzéskönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak hozni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kifűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3-szor mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. XXIX. t.-cz. 15.—18. és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kikűldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kikűldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

4-szer azok, kiknek javára tényleg már megsűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megsűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa. végett a kikűldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. Járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság, Nagy-Röczén, 1895. május 1-én.

S z e c s k a y, kir. j b i r ó.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút
63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek ^{2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-}
cseplőgépek, tisztító-rosták, kon-
kolyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorics-
morzsolók, darálóok, őrlő-malmok.

Egyetemes aczél-ekék

és minden egyéb

2 és 3 vasu okék
gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kúpnátra ingyen és bérmentve küldetnek.